

РЕШЕНИЕ

№ 426

гр. София, 13.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 7-МИ НАКАЗАТЕЛЕН, в публично заседание на двадесет и седми ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Николай Джурковски

Членове: Александър Желязков
Емилия Колева

при участието на секретаря Пролетка Ас. Давидова
в присъствието на прокурора А. Б. Х.
като разглежда докладваното от Николай Джурковски Наказателно дело за възобновяване № 20231000600916 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 424 ал.1 вр. чл. 422 ал.1 т.5 от НПК.

Постъпило е молба от адвокат Д. М., защитник на осъдения М. Х. Н. от с ***, област ***, за възобновяване на наказателното производство по НОХД № 610/2020 г. по описа на Районен съд-Враца и по ВНОХД № 335/2023 г. по описа на Окръжен съд-Враца.

Твърди се в молбата, че решенията на двете съдебни инстанции са незаконосъобразни, тъй като са неправилни, постановени при допуснати нарушения на материалния закон и допуснати съществени нарушения на процесуалните правила и че отделно от това е налице и явна несправедливост по смисъла на чл.348 от НПК.

Сочи се в частност, че решението на Окръжен съд - Враца и присъдата на РС - Враца са неправилни, тъй като са постановени в нарушение на материалния закон, защото неправилно съдилищата са приели, че осъденият е автор на инкриминираното в настоящото наказателно производство

престъпление, за което е признат за виновен от Окръжен съд – Враца. Заявява се, че присъдата е изцяло в противоречие с материалния закон и в същата е прието, че е налице извършено нарушение на чл. 119, ал. 1 ЗДвП, а именно - че М. Х. Н., управлявайки МПС, е причинил удар на пешеходна пътека спрямо пострадалото лице М..

Претендира се, че обвинението е изцяло недоказано и че същото безкритично е било прието както от първоинстанционния съд, така и от въззивния съд, тъй като никъде не се съдържат аргументи за нанесен удар на пешеходна пътека, включително и в изготвената по делото автотехническа експертиза. Изтъква се, че в конкретната такава се обсъжда единствено една теоретична вероятност, че може би случилото се е на пешеходна пътека, но че никъде няма категоричен извод, че е осъществено на или около пешеходна пътека. Подалият молба защитник счита гореизложеното за достатъчно доказателство, че присъдата е постановена в нарушение на чл. 303 НПК - както в частта по ал. 1 във връзка с присъда и постановено наказание по нея, почиващо на предположения, така и в частта, в която са направени недоказани изводи, които подкрепят обвинението и нарушават изискването за доказаност по несъмнен начин.

Развиват се доводи, че приетата от съда фактическа обстановка не отговаря на действителното положение между страните и че обвинението в конкретния случай не е доказано по един несъмнен и категоричен начин, каквото е императивното изискване на закона съгласно чл. 303 от НПК. Твърди се, че първоинстанционният съд е извършил едно превратно тълкуване на събраните доказателства като не е спазил изискването всяко едно от тях да бъде анализирано поотделно и в съвкупност с останалите доказателства и че именно това е довело до приемане на неотговаряща на действителността фактическа обстановка и оттам до незаконосъобразен съдебен акт. Сочи се, че в мотивите на обжалвания съдебен акт се съдържа изключително и само преразказ на свидетелските показания, който сам по себе си не представлява доказателствен анализ, и че оттам следва логически неиздържано съждение за съществуването или несъществуването на конкретни обстоятелства.

Заявява се, че местоположението както на автомобила, така и на останалите лица, участващи в производството в качеството си на пострадали

лица и свидетели, са неустановени. Съвкупността от всички налични обстоятелства по делото не е взета предвид от страна на двете съдебни инстанции, които кредитират изцяло единствено доказателствата, обслужващи обвинението.

Претендира се, че е допуснато съществено нарушение на материалния и процесуалния закон с невзимането предвид на факта, че пострадалото дете е съобщило на свидетелката К., която е медицинска сестра, че е пресичало неправилно и че въобще при пресичането си не се е намирало на пешеходна пътека, но че е изпитвало силен страх от биологичния си баща и поради тази причина е предоставило обяснения, че се е движило на пешеходна пътека. Изтъква се също, че св. Т. С. съобщава, че е станал очевидец на инцидента, наблюдавайки го от някакъв кафе-автомат, за който е категорично установено, че не е съществувал по време на инцидента, тъй като не е бил поставен там към този момент. Застъпва се становище, че съдебните актове, постановени при неотчитане на множество факти и обстоятелства, инкорпорирани в свидетелските показания по делото, са довели до нарушение на материалния и процесуалния закон, от една страна, и до явна несправедливост на наказанието, от друга страна. Допълнително към това се изтъква и противоречие на свидетелските показания на сестрата на пострадалото лице М. М., която е изцяло заинтересована от изхода на делото лице, с показанията на останалите свидетели. Според изготвилния молбата защитник частичното отчитане на свидетелските показания от страна на двете съдебни инстанции и „избирателният“ метод, който е използвал съдът от противоречивите факти, на базата на които е осъден човек, е причина за необоснованост на постановените два съдебни акта - присъда и решение.

В молбата се формулира и оплакване, че техническата експертиза предоставя хипотетична вероятност, без да може да даде конкретика дори за някои отделни факти като част от местопроизшествието, и че в нея не се съдържа категоричен извод нито за местоположението на удара, нито за останалите индивидуализирани нарушения, описани в обвинителния акт, като се изразява становище, че последните остават недоказани. Твърди се, че експертизата установява, че при спирането на автомобила пострадалото дете е било още до самия автомобил, но че същевременно свидетелите описват как детето е намерено паднало върху пешеходната пътека.

Въз основа на тези съображения се мотивира извод, че присъдата се явява необоснована, тъй като почива на експертни заключения, които не дават ясен и категоричен отговор нито къде е станал конкретният удар, нито къде е открито пострадалото лице, както и че няма никаква доказаност, че ударът е извършен на пешеходна пътека.

Прави се оплакване, че и относно механизма на причиняване на телесното увреждане е налице неяснота, доколкото според категоричното становище на вещото лице - медик /Т./ травмата на пострадалия, изразяваща се в „счупване на десен голям пищял“, е възможно да се получи единствено от директен удар от тъп и твърд предмет – когато автомобилът удря пострадалия директно по този пищял, но че същевременно от другите вещи лица е обяснено, че е имало въртливо движение и усукване на крайника, а медикът е категоричен, че ударът не може да се причини от въртливо движение и усукване на крайника, защото тогава, ако има въртливо движение и усукване на крайника, ще се счупи глезена, а не пищяла. Претендира се, че всичко това води до извода, че експертните заключения не са категорични и не могат по категоричен начин да установят фактите на обвинението. Изтъква се, че така, както те са описани в обвинителния акт, по същия начин безкритично са приети от двете съдебни инстанции и че и на това основание наказателното производство следва да бъде възобновено поради гореописаните правни и фактически съображения.

В условията на алтернативност се отправя молба да бъде прието, че дори и описаното в обвинителния акт местоположение на нарушението и на удара да е правилно, то отново е налице нарушение на материалния закон както от страна на Районен съд - Враца, така и от страна на Окръжен съд - Враца, тъй като присъдата на първоинстанционния съд и решението на въззивния съд не са съобразени със задължителната тълкувателна практика на ВКС във връзка с факта, че дори и пешеходец да пресича на пешеходна пътека, същият е длъжен да се съобразява с разстоянието на приближаващите се МПС-та и с тяхната скорост на движение. Сочи се, че това изрично е предвидено в чл. 113 ЗДвП и в чл. 114 ЗДвП, което налага задължение за всеки пешеходец, и че същото довежда до извода, че в конкретния случай е налице съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия пешеходец. В тази връзка се заявява молба апелативният съд да приеме и това

за установено.

Като най-същественото по своята същност нарушение на материалния закон в настоящото наказателно производство се изтъква приетата правна квалификация. В тази насока се излагат доводи, че дори и да се приемат за верни описаните нарушения и местоположение по фактическата обстановка, същата в конкретния случай се характеризира с изключително добро, позитивно и хуманно поведение от страна на водача на МПС, който е оказал огромна помощ на пострадалото лице, като тази помощ е останала незабелязана от прокуратурата и от две съдебни инстанции в хода на цялото наказателно производство. Твърди се, че в случая са налице множество категорични доказателства за факта, че М. Х. Н. е оказал помощ на пострадалото дете незабавно след инцидента, и че това категорично води до извода, че правилната квалификация на деянието следва да бъде по чл. 343а ал. 1 буква „а“ НК. Сочи се, че тази правна квалификация е значително по-привилегирована и във връзка със същата не следва да се налага наказание лишаване от свобода, независимо дали се прилага институтът на условното осъждане съгласно реда на чл. 66 и сл. НК. В тази насока защитникът моли да се приеме, че дори и подсъдимото лице в случая да следва да бъде признат за виновен, то правната квалификация на деянието задължително трябва да бъде гореспоменатата по чл. 343а ал. 1 буква „а“ НК.

В условията на алтернативност се отправя и молба по реда на чл. 55 НК да бъде наложено наказание под минимума и различно от наказанието лишаване от свобода.

Твърди се, че поведението на М. Х. Н. не осъществява състава на описаното в обвинителния акт престъпление от обективна и субективна страна, поради което подалият молбата за възобновяване защитник моли съдебните актове на двете инстанции да бъдат отменени. Претендира се, че поведението на осъдения е несъставомерно, поради което той следва да бъде оправдан.

Претендира се, че в случая съществено процесуално нарушение представлява липсата на обективно, всестранно и пълно изследване на доказателствата по делото.

Изтъква се, че Окръжен съд-Враца изцяло поддържа доказателствените изводи и анализи на първата инстанция, без да прави собствен коментар,

което представлява съществено процесуално нарушение.

Въвежда се и оплакване, че решението е постановено и при съществени нарушения на съдопроизводствените правила, тъй като съдът едностранно е дал вяра на доказателствата, които обслужват обвинителната теза и въз основа, на които изгражда своето вътрешно убеждение, че поведението на подсъдимия е съставомерно, а изключва и не кредитира доказателствата, които ползват защитата. Сочи се, че е налице уклон съдът да дискредитира всички доказателства, които ползват подсъдимия, с аргументи, основаващи се на явно предварително създадено убеждение у съда, че подсъдимият е виновен по така повдигнатото му обвинение. Заявява се, че в тази насока Окръжен съд - Враца е нарушила задължението си да разкрие обективната истина и е пренебрегнал всички защитни доказателства. Твърди се, че съдът е нарушил и изискването на чл. 305 ал.3 НПК, тъй като не е посочил кои обстоятелства се приемат за установени, въз основа на кои доказателствени материали и какви са правните съображения за взетото решение. Изтъква се, че в същото време не са обсъдени противоречията в доказателствената съвкупност, че не е изяснено защо се приемат едни доказателства, а се отхвърлят други и че това по своята същност представлява нарушение на процесуалните правила от категорията на съществените, които водят до отменително основание на постановения съдебен акт. Застъпва се тезата, че съдът е допуснал особено съществено нарушение на процесуалните правила, визирани в чл. 14 и чл. 107 ал. 1 от НПК, като не е извършил изискуемата от закона всеостранна и обективна оценка на релевантните факти и в тази връзка незаконосъобразно е признал за виновен подсъдимия. В тази връзка се твърди, че въззивният съд е заявил в решението си, че посочва собствени съображения относно фактическите изводи, но че на практика това е формално заявление от негова страна, тъй като реално същият преповтаря коментара на първата инстанция.

Излагат се доводи, че съдът по никакъв начин не е анализирал събраните по делото доказателства, тъй като се е задоволил само с общи изречения да мотивира изводите си, което не представлява изпълнение на задълженията по чл.13, чл.14 и чл.107 ал.5 НПК. Сочи се, че е налице преписване на видовете доказателствени средства при липсата на техен анализ, липса на обсъждане на тяхното съдържание, което категорично представлява липса на мотиви.

Изтъква се, че въпреки, че въззивният съд се съгласява с фактическата обстановка, приета в първоинстанционната присъда, това не изключва задължението на съда да подложи на самостоятелен анализ и на собствена преценка събраните доказателства.

Прави се и оплакване, че Окръжен съд-Враца безрезервно приема фактическа обстановка, съвпадаща изцяло с обстоятелствената част на обвинителния акт, без да подложи на внимателен анализ събраните доказателства и приетите факти. Претендира се наличие на предубеденост от страна на съда, който, според защитника, е намирал всякакъв повод да не даде нужната оценка на доказателствата, ползващи защитата, и е дал вяра само и единствено на обвинителните доказателства.

Във връзка с гореизложеното се отправя упрек, че ОС-Враца по никакъв начин не е анализирал пълно и всестранно събраните по делото доказателства, а е описал фактическа обстановка, дословно възприета в обвинителния акт и в мотивите на Районен съд - Враца, без да промени нищо от нея, въпреки че е събирал и нови доказателства.

Въвежда се и оплакване, че решението е явно несправедливо и че наложеното на осъдения наказание е прекомерно тежко. В тази насока се излагат доводи, че предвид липсата на отегчаващи отговорността обстоятелства и предвид ниската степен на обществена опасност на дееца, който е с чисто съдебно минало, в разцвета на жизнения си път, с добро обществено положение и положителни характеристични данни в случая неправилно не е бил приложен институтът на чл. 55 НК. Сочи се, че в този смисъл неоснователно въззивният съд не е отчел наличието на смекчаващи отговорността обстоятелства относно подсъдимия.

Предвид гореизложеното се отправя молба да се отмени решение на Окръжен съд - Враца № 125 от 19.06.2023 г. по ВНОХД № 20231400600335 по описа за 2023 г. на същия съд и на основание чл. 24 НПК да бъде оправдан М. Х. Н.. Алтернативно се отправя молба да се измени вида на наказанието, да се намали размера на наказанието или да се върне делото за ново разглеждане.

В съдебните прения пред настоящата извънредна инстанция защитата на осъдения М. Н. в лицето на адвокат Е. П. поддържа подадената молба за възобновяване на наказателното производство по изложените в нея

съображения. В речта си защитникът адвокат П. на практика пресъздава изцяло съдържанията се в молбата за възобновяване оплаквания и развитите във връзка с тях аргументи. Моли или да бъде оправдан осъденият, защото деянието му не е престъпление, или да бъде върнато делото за ново разглеждане поради процесуални нарушения, или да бъде намалено значително наказанието му под законовия минимум с приложение на чл. 55 НК. Отправя се и молба ако бъде приета друга правна квалификация тя да бъде с оказване на помощ по чл. 343а ал. 1 НК.

В съдебно заседание пред апелативния съд прокурорът от САП заявява становище, че искането за възобновяване на наказателното дело е неоснователно. Счита, че от внимателния прочит на делото не се установяват предпоставките на чл. 422, ал. 1, т. 5 НПК, наличието на каквито се претендира в искането на защитника на осъдения Н.. Намира, че липсват допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, които да са довели до накърняване на правата на страните в процеса и в частност на осъдения, включително такива, каквито са изложени в молбата. Счита, че присъдата на първоинстанционния съд е съобразена с доказателствата по делото и с обществената опасност на деянието и на дееца, както и че напълно съобразено с тези обстоятелства е и потвърдителното решение на ОС – Враца. Твърди, че изложеното в искането представлява общи фрази без никаква конкретика, което обективно да сочи за допуснати съществуващи процесуални нарушения от издалия присъдата съд, като представлява единствено опит да се внуши наличието на процесуални нарушения, включително и на материалния закон, каквито не се констатира. Намира обвинението за доказано от обективна и от субективна страна, а съответно присъдата и потвърдителното въззивно решение за правилни и законосъобразни. В заключение участващият прокурор изтъква, че не са налице основания за възобновяване на делото, поради което искането следва да бъде оставено без уважение като неоснователно.

В последната си дума пред апелативния съд осъденият М. Н. моли да бъде уважено искането за възобновяване на наказателното производство и заявява желанието си да бъде постановена оправдателна присъда.

Апелативен съд-София, след като прецени данните по делото и като ги обсъди във връзка с постъпилото искане за възобновяване, както и с изразените становища от страните, в рамките на правомощията си намери следното:

Искането за възобновяване на наказателното дело, респективно на посочените наказателни дела е процесуално допустимо. Предмет на искането е съдебен акт /съдебни актове/ от категорията на визираните в чл. 419 от НПК и чл. 422, ал. 1, т. 5 от НПК. Постановената по отношение на осъдения М. Х. Н. първоинстанционна присъда е влязла в сила след въззивна проверка и не е била проверявана по касационен ред. Искането е направено в

законоустановения срок по чл. 421, ал. 3 от НПК.

Разгледано по същество, искането на защитника на осъдения М. Х. Н. за възобновяване на наказателното дело се явява неоснователно.

С присъда № 260000 от 01.03.2022 г. на РС- Враца, постановена по НОХД № 610/2020 г. по описа на същия съд, М. Х. Н., с установена по делото самоличност и с ЕГН *****, е признат за виновен в това, че на 22.04.2019 г. около 08.20 часа в гр. *** на кръстовището на ул. „Ген. Леонов“ и ул. „Екзарх Йосиф“ при управление на МПС лек автомобил марка „Нисан“ модел „Примера“ с ДК № *** е нарушил правилата за движение по пътищата – чл. 119 ал.1 от ЗДВП, съгласно който „при приближаване на пешеходна пътека водачът на нерелсово ППС е длъжен да пропусне преминаващите по нея пешеходци като намали скоростта или спре“ като по непредпазливост е причинил на М. И. М. с ЕГН ***** средна телесна повреда, изразяваща се в счупване на десния малък пищял в далечния край на епифизиолиза на десния голям пищял в далечния край с претърпяно оперативно ортопедично лечение, довело до трайно затруднение на движенията на долен десен крайник за срок повече от един месец, като деянието е извършено на пешеходна пътека, поради което и на основание чл. 343 ал.3 пр. последно б. „а“ пр.1 алт.2 вр. чл. 342 ал.1 вр. чл. 54 от НК му е наложено наказание една година лишаване от свобода, изпълнението на което на основание чл. 66 ал.1 от НК е отложено за изпитателен срок от три години.

С посочената присъда на основание чл. 343г от НК във връзка с чл. 37, ал. 1, т. 7 от НК М. Х. Н. е лишен от право да управлява МПС за срок от 6 /шест/ месеца считано от влизане на съдебния акт в законна сила.

Със същата присъда на основание чл. 301 ал.1 т.11 от НПК е постановено приложеното по делото веществено доказателство 1 бр. СД диск от тел.112 да остане към делото.

С присъдата М. Х. Н. е осъден да заплати направените по делото разноски – в размер на 2673.48 лв. по сметка на ОД на МВР-Враца; и в размер на 288.76 лв. в полза на Районен съд – Враца.

Така постановената присъда е била обжалвана от адвокат Д. М., защитник на подсъдимия /понастоящем осъден/ М. Х. Н., пред Окръжен съд-Враца, който със свое решение № 125 от 19.06.2023 г. по ВНОХД № 335/2023 г. по описа на съда е потвърдил изцяло първоинстанционния съдебен

акт /присъда № 260000 от 01.03.2022 г. на Районен съд-Враца по НОХД № 610/2020 г. по описа на същия съд/.

Претенцията за наличието на касационно основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 от НПК /нарушение на материалния закон/ на първо място е мотивирана с доводи за неправилно установени от предходните инстанции фактически положения относно местоположението на извършеното нарушение върху пътното платно, а именно – че деянието е извършено на пешеходна пътека, респ. че ударът на пострадалия е причинен на пешеходна пътека. По съществото си тези доводи сочат на оплакване за необоснованост на присъдата и на въззивното решение, като в тази насока дори в самото искане за възобновяване /на стр.4/ се твърди, че присъдата е необоснована в тази част.

Необосноваността не представлява обаче касационно основание по смисъла на чл. 348 от НПК, поради което в настоящото производство САС не дължи произнасяне относно обосноваността/необосноваността на атакуваните съдебни актове. В производството по възобновяване апелативният съд не разполага с компетентност да проверява правилни ли са фактическите положения, приети за установени от предходните инстанции, като е длъжен да провери дали правилно е приложен законът единствено на базата на фактическите положения такива, каквито са приети за установени. Т.е., настоящата извънредна инстанция не е съд по фактите, а само по правото, и се произнася за правилното приложение на материалния закон въз основа на установените от решаващите съдебни инстанции фактически констатации. В случая в искането за възобновяване се оспорва верността на възприетите от районния и от окръжния съд фактически положения, че пътнотранспортното произшествие е настъпило на пешеходна пътека - при преминаване на пострадалия през пътното платно върху обозначена пешеходна пътека. Но тъй като в настоящото производство апелативният съд не може да прави проверка на правилността на приетите за установени от предходните инстанции фактически положения и тъй като не може да приема нови различни фактически положения, то претенцията на осъдения за преоценка на приетите фактически положения за местоположението на произшествието не следва да бъде разглеждана по същество и обсъждана.

Във връзка с гореизложеното следва да се отбележи, че всякакви

претенции и несъгласия, изведени от личната преценка на атакуващата страна, за допуснати нарушения, свързани не с процесуалната законосъобразност на извършения от предходните съдебни инстанции доказателствения анализ, а с основанията за кредитиране или не /респ. за даване вяра или не/ на доказателствените материали, не влиза в обхвата на произнасяне на съда в производството по възобновяване. И това е така, дори и необосноваността да е прикрита с оплаквания за допуснати съществени процесуални нарушения. В случая развитите съображения в искането за възобновяване, че предходните инстанции са допуснали съществени процесуални нарушения, свързани с анализа и оценката на събраните доказателства – показанията на свидетелите К. /очевидно се касае за С. К./, Т. С. и М. М., заключенията на АТЕ и на КСМАТЕ и че така допуснатите съществени нарушения, свързани с оценъчната дейност на тези доказателствени материали, са довели до превратното им тълкуване, не могат да се преценят като такива, подкрепящи касационни основания по чл. 348, ал. 1, т.1 и т. 2 от НПК. По своята същност тези оплаквания на защитника на осъдения се свеждат до оспорване обосноваността на въззивното решение и на присъдата на районния съд, т.е. до оспорване на извършената от инстанционните съдилища оценка на доказателствата и на приетата от тях въз основа на тези доказателства фактическа обстановка. Оценката на доказателствените материали и на установените чрез тях факти не подлежи обаче на преобсъждане и нов анализ в настоящото производство, тъй като апелативният съд не разполага с процесуални възможности за самостоятелна оценка на доказателствените материали вместо районния или окръжния съд, който е последна инстанция по фактите, и не може да подменя вътрешното убеждение на инстанционните съдилища по фактите, включени в предмета на доказване по чл. 102 от НПК. Затова, както бе вече посочено, апелативният съд не може да установява нови фактически положения и следва да се произнесе в рамките на приетата от въззивния съд фактология, като е задължен да разгледа единствено оплакванията за несъблюдаване на процесуалните правила при събиране, проверка и оценка на доказателствата.

По тези съображения без обсъждане следва да бъде оставено и заявеното в искането за възобновяване оплакване, че предходните съдебни инстанции не са взели предвид факта, че дори и да пресича на пешеходна пътека пешеходецът е длъжен да се съобразява с разстоянието на

приближаващите се МПС и с тяхната скорост на движение. Подобен факт /пострадалият пешеходец да не се е съобразил с разстоянието на приближаващото се МПС и със скоростта му на движение/ не е установен по делото и не е залегнал в съдебните актове на инстанционните съдилища, поради което същият не може да бъде отчетен и съобразен от настоящата извънредна инстанция при преценката за правилното приложение на материалния закон.

В крайна сметка коментираните оплаквания целят преоценка на събраната доказателствена съвкупност и препроизнасяне по нея, а с оглед на това и възприемане на нова фактическа обстановка, различна от установената в присъдата и във въззивното решение, което САС не е оправомощен да стори.

По повод оплакването, че присъдата на първоинстанционния съд и решението на въззивния съд не са съобразени със задължителната тълкувателна практика на ВКС, че дори пешеходец да пресича на пешеходна пътека същият е длъжен да се съобразява с разстоянието на приближаващите се МПС-та и с тяхната скорост на движение, което изрично е предвидено в чл. 113 ЗДвП и в чл. 114 ЗДвП като задължение за всеки пешеходец, и че в конкретния случай е налице съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия пешеходец, апелативният съд намира за наложително да отбележи следното. ЗДвП предвижда засилена защита на някои категории уязвими пешеходци, каквито са изброените в разпоредбата на чл. 116 от ЗДвП - деца, хората с трайни увреждания, в частност слепи, които се движат с бял бастун, слепо-глухи, които се движат с червено-бял бастун и престарелите хора. Закрилата на тези категории пешеходци при пресичане на пешеходна пътека е всеобхватна и не се влияе от спецификата на правилата за пресичане по пешеходна пътека, валидни за останалите пешеходци. **В тези случаи водачът не може да релевира възражение за съпричиняване от такива категории пешеходци, дори те да не са съобразили приближаването му и да са пресекли внезапно пешеходната пътека /в този смисъл е даденото задължително тълкуване в мотивите при отговора на шести въпрос в ТР № 2 от 22.12.2016 г. по тълк. д. № 2/2016 г. на ОСНК на ВКС/. С оглед на това оплакването за наличие на съпричиняване на съставомерния резултат от страна на малолетния пешеходец освен, че е лишено от фактическо основание е и изначално**

несъстоятелно.

Категорично неоснователно е и оплакването за нарушение на материалния закон поради неправилна квалификация на деянието на осъдения по основания състав на чл. 343 от НК вместо по привилегирвания състав по чл. 343а ал. 1 буква „а“ от НК. Такова оплакване е правено и пред въззивната инстанция, която правилно и законосъобразно го е отхвърлила като неоснователно, като апелативният съд напълно споделя изложените в тази насока съображения, поради което не счита за необходимо да ги повтаря изцяло. Очевидно е, че съобразно съдържанието на нормата на чл. 343а от НК разпоредбите на същата са приложими за всички случаи на чл. 343 от НК с изключение на случаите на причинени самостоятелно значителни имуществени щети; когато деянието е извършено в пияно състояние, след употреба на наркотични вещества или техни аналози; и когато деецът е избягал от местопроизшествието, или е управлявал, без да има необходимата правоспособност, или когато деянието е извършено на пешеходна пътека. В този смисъл са решение № 97 от 07.06.2022 г. по н.д. № 195/2022 г., на I н.о. на ВКС, както и цитираните от окръжния съд решение № 196 от 08.01.2021 г. по н.д. № 718/2020 г., на III н.о. на ВКС и решение № 30 от 06.04.2021 г. по н.д. № 28/2021 г., на III н.о. на ВКС. С оглед на това и доколкото в настоящия казус деянието е извършено от осъдения на пешеходна пътека, то по начало нормата на чл. 343а от НК се явява неприложима дори и да е осъществен фактическият състав на оказване помощ на пострадалия. Отделен е въпросът, че според САС приетите за установени по делото факти съвсем не са достатъчни да обосноват извод, че в случая след деянието осъденият е направил всичко, зависещо от него за оказване помощ на пострадалия. В принципен план приложението на чл. 343а от НК предполага наличие на активно поведение от страна на дееца, който след деянието да е направил всичко, зависещо от него за оказване помощ на пострадалия или пострадалите. А преценката дали е сторил това е винаги конкретна и се основава на възможностите му, на обстановката и извършените от него действия. Изисква се също така помощта да е необходима и обективно и субективно да е насочена към запазване на здравето или спасяване на живота на пострадалия. В случая претенцията на защитата за приложението на чл. 343а от НК се основава на установеното от предходните инстанции обстоятелство, че след удара на пешеходеца осъденият Н. слязъл от

автомобила си и помогнал на пострадалия да стане. Затова в рамките на това обстоятелство следва да бъде извършена преценката дали то запълва съдържанието на законовото изискване деецът да е направил "всичко, зависещо от него за оказване помощ на пострадалия или пострадалите". В конкретната обстановка действията на М. Н. по слизане от автомобила, приближаване до пострадалото дете и оказването на съдействие на последното да се изправи /да стане/ съвсем не могат да бъдат квалифицирани като действително оказана ефективна помощ за запазване здравето му. При установените данни за видими ожулвания на левия крак на детето, скъсване на едната му маратонка и очевидното затруднение да стъпи с цялата площ на ходилото на десния си крак върху терена само действията на дееца по подпомагане изправянето на детето не могат да обосноват извод, че същият /деецът/ е направил всичко, зависещо от него за оказване помощ на пострадалия, доколкото без съмнение той е бил в състояние да окаже и друга по-ефективна помощ, каквато на практика не е била предложена и оказана от него, а от свидетелите Т. С. и С. К.. Осъденият Н. е бил в добро физическо състояние и без каквито и да било травми и увреждания, поради което е могъл да предложи и окаже значително по-адекватна помощ на детето в тази ситуация – като например да прояви интерес към състоянието на детето, да му помогне да стои изправено и да го придържа предвид невъзможността да стъпи изцяло на дясното си ходило, да му осигури вода, да помогне при качването му в пристигналата на място линейка. Само при наличието на активно поведение на осъдения именно с такова съдържание би могло да се приеме, че са изпълнени законовите изисквания за прилагане на намалената отговорност по чл. 343а от НК, но настоящият случай очевидно не е такъв.

В искането за възобновяване се съдържат бланкетни твърдения за допуснати от въззивната инстанция съществени нарушения на процесуалните правила на чл. 13, чл. 14, чл. 107 ал.1 и ал.5, чл. 303 ал.5 и чл. 305 ал.3 от НПК. Настоящият състав на апелативния съд намира това оплакване на защитата за неоснователно, тъй като не съзира да са допуснати така претендираните процесуални нарушения. Обстоятелствата, подлежащи на доказване съобразно поставените фактически рамки на обвинението, са установени и изведени след изпълнение на процесуалните изисквания за обективност, всеостранност и пълнота на изследването им. Събраните в хода на първоинстанционното производство гласни и писмени доказателства и

експертизи са били обсъдени както от първоинстанционния съд, така и от въззивния съд поотделно и в съвкупността им, при което оценъчната доказателствена дейност на контролираните инстанции и в частност на въззивната е реализирана при спазване на процесуалните правила и на правилата на формалната логика, като доказателствата са ценени съобразно действителното им съдържание. Окръжният съд е възприел фактическата обстановка, описана в мотивите на първоинстанционната присъда, като е споделил доказателствената оценка, направена от първата инстанция, и на свой ред е изложил собствен анализ на оспорените доказателствени материали, както и на противоречивите такива. Тук следва да се подчертае, че в оценъчната част от доказателствената си дейност въззивният съд не просто се е съгласил с изводите на първоинстанционния, но е направил и свой собствен подробен и задълбочен анализ на доказателствените материали, изложил е и аргументирани съображения защо възприема като достоверни показанията на свидетелите М. М., Т. С. и М. М. за сметка на обясненията на М. Н. и показанията на съпругата му Е. Н., отчитайки евентуалната заинтересованост от изхода на делото както на пострадалия М. М. и на сестра му М. М., от една страна, така и на осъдения /тогава подсъдим/ М. Н. и на съпругата му Е. Н., от друга страна. Въззивният съд е изложил и мотиви защо отхвърля тезата на осъдения за несъставомерност на деянието му, като е отговорил на всички наведени от защитата му доводи и оплаквания срещу първоинстанционната присъда, с което в пълна степен е изпълнил задълженията си по чл. 339, ал. 2 от НПК.

Съобразно изложеното се налага извода, че редовните съдебни инстанции не са допуснали процесуални нарушения при формиране на вътрешното си убеждение относно включените в предмета на доказването факти и обстоятелства, тъй като то /вътрешното им убеждение/ е изградено след обстоен анализ и задълбочена оценка на доказателствената съвкупност и и без изопачаване и извращаване на истинското съдържание на доказателствата. Както бе вече отбелязано, инстанционните съдилища надлежно са обсъдили съществуващите противоречия в доказателствените източници, посочили са кои от събраните доказателствени източници и в кои техни части кредитират и кои не приемат с доверие, както и кои факти намират за безспорно установени.

Отчитайки изложените от предходните съдебни инстанции съображения, САС намира, че некредитираните обяснения на М. Н. и показания на неговата съпруга Е. Н. относно обстоятелствата на настъпилото ПТП обслужват единствено застъпваната и поддържана защитна теза, че произшествието не е настъпило на пешеходна пътека и че пострадалото дете внезапно се е затичало да пресича и само се е ударило в автомобила. Но както правилно са преценили районният и окръжният съд, тази теза не се подкрепя от обективните данни и находки, от експертните заключения и от болшинството свидетелски показания, включително и на незаинтересования от изхода на делото свидетел Т. С., поради което същата е напълно несъстоятелна.

В случая и районният, и окръжният съд са изложили свои мотиви защо и по какви съображения не приемат за достоверни и не кредитират обясненията на М. Н. и показанията на съпругата му Е. Н. в частта им относно механизма на произшествието, касаещ поведението на пострадалия преди и в момента на настъпването на ПТП /че е излязъл на пътното платно тичешком и че сам се е ударил в автомобила/, поради което САС счита, че контролираните инстанции стриктно са изпълнили процесуалните си задължения да анализират тези доказателствени средства. А фактът, че този анализ не се харесва, не се адмира и не се възприема от осъдения и от защитата му, понеже не обслужва поддържаната защитна теза, съвсем не означава, че инстанционните съдилища са сбъркали в изводите си за недостоверността на тези доказателствени средства и че по този начин са допуснали съществено процесуално нарушение. Тук е уместно да се отбележи, че в действителност в искането за възобновяване липсва конкретен упрек към оценъчната доказателствена дейност на редовните съдебни инстанции във връзка с некредитирането на обясненията на осъдения и на показанията на съпругата му в посочените части /досежно поведението на пострадалия/, като в тази насока липсват изложени доводи поради какви точно причини и на какво основание предходните инстанции е следвало да дадат вяра именно на обясненията на осъдения М. Н. и на показанията на съпругата му Е. Н. вместо на показанията на свидетелите М. М., Т. С. и М. М..

Единствените конкретно формулирани оплаквания към извършената

от предходните инстанции оценка на доказателствените източници са отправени в насоките: - че не е взет предвид факта, че пострадалото дете е съобщило на свидетелката К. /очевидно се има предвид св. С. К./, че е пресичало неправилно и че въобще при пресичането си не се е намирало на пешеходна пътека, но че е изпитвало силен страх от биологичния си баща и поради тази причина е предоставило обяснения, че се е движило на пешеходна пътека; че св. Т. С. е съобщил, че е станал очевидец на инцидента, наблюдавайки го от някакъв кафе-автомат, за който е категорично установено, че не е съществувал по време на инцидента, тъй като не е бил поставен там към този момент; че сестрата на пострадалото лице М. М. е изцяло заинтересовано от изхода на делото лице.

По повод тези оплаквания настоящата извънредна инстанция намира за необходимо да отговори следното:

Свидетелката С. К. е била разпитана в първоинстанционното съдебно следствие и в показанията си /които на практика са единствените приобщени нейни показания/ категорично не е заявявала пострадалото дете да ѝ е съобщило, че при пресичането си не се е намирало на пешеходна пътека. В действителност в показанията си тази свидетелка сочи, че пострадалото дете ѝ е казало, че „то е виновно, че бърза“ и че заедно със сестричката си са искали „да се обалят на мама, а не на тати, да не им се кара тати, че е неправилно пресякъл“. Така пресъздадените изявления на пострадалото дете и на сестра му не дават никакво основание за интерпретация, че малолетният М. М. не е пресичал на пешеходна пътека, когато е бил ударен от автомобила, управляван от осъдения М. Н.. От показанията на св. К. е видно, че пред нея децата въобще не са твърждали такъв факт, поради което напълно голословно и несъстоятелно е оплакването в искането за възобновяване за несъобразяване с дадени от св. К. показания в този смисъл. В случая пресъздадените от К. изявления на пострадалото дете, че чувства вина за случилото се, тъй като е бързало, и че неправилно е пресякло, показват и изразяват единствено и само субективната преценка на детето за причината за инцидента с него, дадена под въздействието на преживените от него стрес и уплаха и пречупена през крехката му детска психика. Поради тази причина тези негови изявления не могат да бъдат поставени в основата на фактическите изводи за обстоятелствата, при които е настъпило ПТП, още повече, че в тях не се съдържа никаква конкретна информация относно мястото, на което детето е

пресякло. Освен това следва да бъде отбелязано, че съгласно показанията на св. К. първоначално децата са я помолили да не се обаждат на баща им, защото са се страхували да не им се кара, че са закъснели за училище, а не, че ще им се кара за това, че М. М. не е пресичал на пешеходна пътека.

От данните по делото безспорно се установява, че св. Т. С. е присъствал на мястото на произшествието и че пръв се е притекъл на помощ на блъснатото дете, включително и като му е дал да пие вода, както и че пръв се е обадил на спешен телефон 112, за да съобщи за инцидента. В тази насока са показанията на свидетелите С. К., М. М. и Е. Н. /съпруга на осъдения/, обясненията на осъдения М. Н. и постъпилите справки от МВР-Дирекция „Национална система 112“, Районен център 112 - Мотана /на л. 33 от ДП и на л. 152 от първоинст. дело/. При тези категорично установени обстоятелства без каквото и да е значение за достоверността на показанията на Т. С. се явява фактът дали той е възприел инцидента докато си е купувал кафе от кафе-автомат на улицата в близост до местопроизшествието или докато е правил нещо друго или просто докато се е намирал там. Затова ирелевантни за оценката на показанията на св. Т. С. са обстоятелствата дали е съществувал кафе-автомат, от който този свидетел да си е купувал кафе преди да възприеме инцидента. В случая сами по себе си фактите, че св. Т. С. пръв се е притекъл на помощ на пострадалото дете и му е осигурил вода и че пръв се е обадил на телефон 112, са напълно достатъчно и убедително основание да се приеме, че разказът му относно настъпилото пътно произшествие е обективен и достоверен.

Фактът, че св. М. М. е сестра на пострадалото дете и че като такава може да е заинтересовано от изхода на делото лице, надлежно е бил отчетен от въззивния съд при оценката на дадените от нея показания. Този факт обаче сам по себе си априори не обосновава недостоверност на нейните показания и категорично не е основание за изключването им от ценената доказателствена съвкупност. Същите не са изолирани и напълно се подкрепят от останалия доказателствен материал, поради което с кредитирането им не е допуснато никакво процесуално нарушение.

Несъстоятелно и лишено от всякакво основание е и оплакването, че относно механизма на причиняване на телесното увреждане е налице неяснота, обоснована с твърденията, че според категоричното становище на

вещото лице-медик /Т./ травмата на пострадалия, изразяваща се в „счупване на десен голям пищял“, е възможно да се получи единствено от директен удар от тъп и твърд предмет – когато автомобилът удря пострадалия директно по този пищял, но че същевременно от другите вещи лица е било обяснено, че е имало въртливо движение и усукване на крайника, а медикът е категоричен, че ударът не може да се причини от въртливо движение и усукване на крайника, защото тогава, ако има въртливо движение и усукване на крайника, ще се счупи глезена, а не пищяла. След внимателната преценка на съдържанието на приобщените по делото заключения на назначените експертизи и на дадените от вещите лица разяснения апелативният съд констатира, че между тях и в тях не съществува никакво противоречие и неяснота относно механизма на причиняване на телесното увреждане на пострадалото дете. Описаният в заключението на КСМАТЕ /на л.62 от ДП/ механизъм на настъпване на телесната повреда на пострадалия М. М., потвърден от вещото лице д-р Ф. Т. в съдебното заседание пред районния съд, еднозначно сочи, че уврежданията в областта на долния десен крайник отговарят да са получени при директен удар с твърд тъп предмет със значителна сила и могат да бъдат получени при ПТП – блъскане на пешеходец. Това експертно заключение относно механизма на получаване на увреждането категорично не е в противоречие с описания в останалите експертизи и в частност в тройната АТЕ механизъм на настъпилото ПТП, доколкото в последната /на л.л.74-75 от ДП/ също е прието, че лекият автомобил удря пешеходеца в десния крак в областта над стъпалото, като в нея изобщо не се описва въртливо движение и усукване на долния десен крайник на детето, а се сочи, че вследствие на удара и полученият ударен импулс в десния крак самото тяло е получило въртливо движение спрямо вертикалната си ос в посока обратна на часовниковата стрелка, завъртяло се е след удара и при въртенето си около лявата странична част на автомобила се е ударило в ляво странично огледало, а впоследствие със задната част на тялото в лява предна врата, след което е паднало на дясната си страна в близост до лявата странична част на автомобила. В този смисъл са и дадените от вещите лица по тази експертиза разяснения /л.л. 138-139 от първоинст. дело/, като и в тях изобщо не се сочи да е имало въртливо движение и усукване на долния десен крайник на детето. Следователно категорично неотговарящо на действителното съдържание на експертизите е твърдението в молбата за

възобновяване, че част от вещите лица са обяснили, че е имало въртеливо движение и усукване на крайника на детето.

Предвид гореизложеното в обобщение се налага извода, че предходните съдебни инстанции са направили пълноценен и верен анализ на събраните доказателствените материали и въз основа на тази си процесуално издържана доказателствена дейност правилно са установили релевантните на предмета на производството факти, а именно – че на посочените дата, час и място при управление на МПС лек автомобил марка „Нисан“ модел „Примера“ с ДК № *** е нарушил правилото за движение по пътищата по чл. 119 ал.1 от ЗДвП, предвиждащо задължението, че „при приближаване на пешеходна пътека водачът на нерелсово ППС е длъжен да пропусне преминаващите по нея пешеходци като намали скоростта или спре“, и в резултат на това по непредпазливост е причинил на М. И. М. с ЕГН ***** средна телесна повреда, изразяваща се в счупване на десния малък пищял в далечния край на епифизиолиза на десния голям пищял в далечния край с претърпяно оперативно ортопедично лечение, довело до трайно затруднение на движенията на долен десен крайник за срок повече от един месец, като деянието е извършено на пешеходна пътека.

Неоснователно е и оплакването за наличие на /касационно/ основание по чл.348 ал.1 т.3 от НПК – наложеното наказание лишаване от свобода да е явно несправедливо. Претенцията за възобновяване на това основание е бланкетна и не е подкрепена с никакви конкретни аргументи. За извършеното от осъдения М. Н. престъпление по транспорта с правна квалификация по чл. 343 ал. 3 пр. последно б.„а“ пр.1 алт.2 вр. чл. 342 ал.1 от НК се предвижда наказание лишаване от свобода от една до шест години, като именно в тези рамки е наложеното му наказание 1 година лишаване от свобода, изпълнението на което на основание чл. 66 ал.1 от НК е отложено за изпитателен срок от 3 години. Преценявайки данните по делото, САС намира, че при индивидуализацията на наказанието лишаване от свобода правилно са били ценени като смекчаващи отговорността обстоятелства чистото съдебно минало на дееца, много добрите му личностни характеристични данни, прецизното му процесуално поведение и оказаното съдействие на пострадалото дете непосредствено след произшествието, помагайки му да се изправи и да стане. Същевременно апелативният съд счита, че редовните съдебни инстанции неправилно са приели отсъствието на всякакви

отегчаващи обстоятелства. Според настоящата извънредна инстанция в конкретния казус сравнително ниската възраст на пострадалото дете /което е било на 11 години и следователно на възраст, значително по-ниска от максималната 18-годишна, до навършването на която индивидът се счита за дете/ следва да се приеме за отегчаващо отговорността обстоятелство. Както бе вече споменато по-горе, законът предвижда засилена защита по отношение на определени категории пешеходци, сред които и децата, като по отношение на тази категория закрилата е всеобхватна и е не само при пресичане на пешеходна пътека, а съгласно чл. 117 от ЗДвП е във всички случаи, в които на пътя или в близост до него се намират деца. Осъденият не е отдал дължимото по закон внимание и предпазливост към пострадалото дете – пешеходец и това без съмнение засилва укоримостта на деянието му и завишава степента на обществена опасност на същото. В настоящия казус обстоятелството, че пострадалият от деянието е малолетно дете, категорично не се явява съставомерно за престъплението, предмет на наказателното производство, поради което на общо основание може и следва да бъде ценено като отегчаващо отговорността на дееца обстоятелство, в какъвто смисъл е преценката на САС.

В дейността си по определянето размера на наказанията и в частност на наказанието лишаване от свобода районния съд е посочил, че е съобразил степента на обществената опасност на престъплението. Същевременно обаче не е дал оценка на същата и не е изложил никакви съображения в тази насока. Окръжният съд също не е дал своята оценка на степента на обществена опасност на деянието на осъдения като фактор за индивидуализацията на наказанието /съгласно разпоредбата на чл. 54 от НК/. Затова и доколкото е въведено оплакване за явна несправедливост на наложеното наказание лишаване от свобода, за да се произнесе по това оплакване, САС следва да даде отговор и на въпроса дали в случая размерът на наложеното наказание съответства на степента на обществена опасност на деянието.

Степента на обществената опасност на конкретното деяние се определя от броя и вида допуснатите нарушения на правилата за движение по пътищата и спецификите на конкретния случай, като настоящият казус разкрива по-висока степен на обществена опасност от обичайната за този вид престъпления предвид обстоятелствата, при които е настъпило

произшествието /на пешеходна пътека/ и ниската възраст на пострадалото лице в рамките на възрастовата граница, определяща го като дете. В случая вредоносният резултат е настъпил вследствие допуснати две нарушения на правилата за движение /инкриминираното такова по чл. 119 ал.1 от ЗДвП и неинкриминираното по чл. 116 от ЗДвП/, първото от които се отличава с особена тежест и грубост, като сумарно /но не като бройка, а като изпълнено съдържание/ тези нарушения категорично завишават тежестта на конкретната проява, макар и тя да е извършена при по-леката от двете форми на непредпазливост, а именно - небрежност. Следователно в случая безспорно е налице завишена степен на обществена опасност на деянието.

Предвид гореизложеното и извършвайки собствена преценка на обстоятелствата по чл. 54 от НК, апелативният съд намира, че в рамките на правилното приложение на чл. 54 от НК при индивидуализацията на наказанието наложеното от съдилищата от редовните съдебни инстанции наказание лишаване от свобода в предвидения минимален размер за извършеното престъпление /в размер на 1 година/, изпълнението на което на основание чл. 66 ал.1 от НК е отложено за изпитателен срок от 3 години, се явява напълно справедливо по размер и съответстващо на степента на обществената опасност на деянието и на дееца и на установените смекчаващи и отегчаващо отговорността обстоятелства.

Т.е., след оценката на съвкупността от обстоятелства, включени в обхвата на чл. 54 от НК, се налага извода, че определеното в минималния размер на предвиденото в санкционната част на разпоредбата на чл. 343 ал. 3 пр. последно б.“а“ пр.1 алт.2 вр. чл. 342 ал.1 от НК наказание лишаване от свобода категорично не е завишено и затова не съществува законно основание да бъде намалявано. Това наказание не е явно несправедливо, тъй като се явява съответно на тежестта, респ. на завишената обществена опасност на извършеното престъпление, на личността на дееца /чиято степен на обществена опасност правилно е отчетена като ниска/, на смекчаващите обстоятелства и на отегчаващото такова, както и на целите по чл. 36 от НК, като в пълна степен е годно за постигане на тези цели. Същевременно не са налице никакви други фактори, които да налагат занижаване на размера на така наложената санкция. А доколкото по делото не се установяват изключителни по своя характер или многобройни смекчаващи обстоятелства и доколкото предвид тежестта на деянието най-лекото предвидено в закона

наказание лишаване от свобода /което в случая съответства на наложеното/ не се явява несъразмерно тежко за дееца, то инстанционните съдилища напълно правилно не са определили това наказание по правилата на чл. 55 от НК.

Предвид изложеното дотук настоящата инстанция счита, че претендираните от защитника на осъдения М. Н. съществени нарушения по чл. 348 ал. 1 т. 1 - 3 от НПК не са допуснати, поради което искането за възобновяване на наказателното производство следва да бъде оставено без уважение като неоснователно.

Мотивиран от тези съображения Апелативен съд - София

РЕШИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането /молбата/ на адвокат Д. М., защитник на осъдения М. Х. Н. от с ***, област ***, за възобновяване на наказателното производство по НОХД № 610/2020 г. по описа на Районен съд-Враца и по ВНОХД № 335/2023 г. по описа на Окръжен съд- Враца.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____